

త ర ణో పా య ము

ఇది భక్తిరసమగు గ్రంథము. ఉపనిషత్తులు, గీతా భాష్యము, జ్ఞానదీపిక మొదలగు పూర్వకాలపు వేదాంత గ్రంథములయొక్క సారమును గ్రహించి ముఖ్యమైన విషయములను వచనపూర్వకముగాను, అవసరమగు చోట్లయందు శ్లోకములను అర్థసహితముగాను వ్రాయుచు పిల్లలకు గూడ తెలియునటుల అనుభవముగల ఉదాహరణములు గనబఱచుచు, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యములను సులభముగా తెలియజేయు సనేక విషయములను వ్రాసియున్నాను. సర్వజనులకు నిదియే తరుణోపాయమని నమ్మవలెను. ముముక్షువులందఱు దీనిని ముఖ్యముగా జదివి తీరవలెను. దీని ఖరీదు వి. పి. ఖర్చులు సహితముగా రు 1-0-0 యి మాత్రము అగును. కౌవలసినివారు యీ దిగువచిరునామాకు వ్రాయుడు. •

గ్రంథకర్త

ఆకెళ్ల వేంకటశాస్త్రి

గోపాలపురం

కొత్తకేటపాఠశాల, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ప్రతిక.

ఈశతకము 105 పద్యములను బాలికలకును, బాలికలకును, తదితరులకును గూడ, మిక్కిలి యుపయోగముగ నుండునట్లు వ్రాయబడినది. దీనియందు పెక్కునీతులు ఉపమానఉపమేయములతో చక్కగ సమకూర్చబడినవి.

దీనిని పఠశీలించిన నా స్నేహితులు కొందఱు, దీనిని పాఠశాలలయందు నెలకొలిపినయెడల, బాలికలకును, బాలికలకును, మిక్కిలి సమంజసముగా నుండునని, పోత్సహపరచినందున, దీనిని పాఠశాలలయందు వయోగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాను.

ఆధునికగ్రంథములలో పాఠశాలలకు యితరగ్రంథములకంటె, నీతిని గఱపు నిట్టి గ్రంథముల నేర్పఱచుట, సర్వజనానందాయము గనుక, పాఠశాలాధికారులును, విద్యాభ్యాధికారులును, నీ శతకమునందు గల పద్యసారాంశములను గ్రహించి, దీనిని పాఠశాలలయందు నెలకొలుపుదురని నోచుచున్నాను.

ఇది 3, 4, 5, తరగతులలోని బాలికలకు మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా నుండునని నాయభిప్రాయము. గనుక నిది, ఆ చంద్రస్థాయిగా నుండుటకు భగవంతుడు తగు సహాయ మొనర్చుగాక.

ఇట్లు గ్రంథకర్త
ఆకెళ్ల వేంకటశాస్త్రి

దేవజ్ఞుడు

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు తూర్పుగోదావరిజిల్లా

శ్రీ ఆదేపల్లి లక్ష్మణస్వామినాయుడు గారిచే
సరస్వతీ పబ్లికేషన్స్
ముద్రితము.

6841-1000-1932

శ్రీరస్తు

సు గుణ శ త క మ్ము.

కం. శ్రీ రాముడె దైవం బని

శ్రీరామునె సమ్మియుండి చిత్తములోనన్

శ్రీరాముని స్మరియించిన

శ్రీరాముడె నిన్ను గాచు సిద్ధమునుగుణా.

1

కం. శ్రీ రాముని దయచేతను

నూగూరను సకలజనులు నోహో యసగా

హేరాశమైన నీతులు

ధీరుల్ మదిమెచ్చుగొనగ దెలిపెదనుగుణా.

2

కం. సర్వేంద్రియవర్జితుడును

సర్వవ్యాపకుడు నైన సర్వేశ్వరుడున్

సర్వావస్థలయందును

సర్వజ్ఞుం డొసగు మనకు సకలమునుగుణా.

3

కం. గణనాధుని పూజింతురు
గుణవంతులు ముందుగాను గోర్కెలు దీరన్
ప్రణవము మంత్రబులలో
గణనకు మును నచ్చునట్టి కరణిని నుగుగా.

కం. జగతిని గల మనుజులలో
నుగుణంబులు గలుగువాడె సౌఖ్యము కెందున్
నుగుణములకెల్ల మూలము
నుగుణాత్ములతోడ చెలిమి నుమ్మి నుగుగా.

కం. పరులకు నపకృతి నేయుట
పరభామలతోటి పొందు పదూషణమున్
గురువులతో నైరంబును
నిరయంబునకెన్నడైన నెలవులు నుగుగా.

కం. జననీజనకుల సేవయు
విషయోచితమైనయట్టి విశ్వయు నెఱుమన్
గనికరము గల్గు మనసును
మనుజులకివి యబ్బుటరుదు మహిలోనుగుగా.

కం. నెయ్యాలితోడ చెలిమియు
పలుబాములు పెట్టునట్టి ప్రభువులకొలుపున్
కులకాంతతోడ నైరము
కలకాలము నీకుదెచ్చు కష్టమునుగుగా.

కం. చిత్తము చంచలమైనను
 సెత్తన మినుమంతలేని పెనిమిటియున్నన్
 మత్తెక్కు భార్యయున్నను
 గత్తరి యింతింతగాదు గదరా ను గుణా. 9

కం. పెద్దలతో నహవాసము
 అద్దమువలె సాయనుగును నన్నిటియందున్
 వద్దని వాదము నేయుచు
 మొద్దులతో గూడిమనుట మోసమునుగుణా. 10

కం. పెరుగునుబో ఋణమెపుడును
 తరుగునుబో నాయువెపుడు తప్పక రెండిం
 బరికించి జూడకుండిన
 పరివేదన దెచ్చునీకు భద్రమునుగుణా. 11

కం. ఉత్తములగు సఖులున్నను
 బిత్తరులగు కొడుకులున్న పెన్నిధియున్నన్
 పొత్తుగల భార్యయున్నను
 సత్తువగల దేహమున్న సౌఖ్యమునుగుణా. 12

కం. తనసతి గయ్యాల్సే నను
 అనుమానము తట్టుచున్న నన్నిటియందున్
 తనబాధ దైవమెరుగును
 తనవారికి గూడ బాధ తప్పదు నుగుణా. 13

కం. కాన దులూకము పగటిని

కానదు కాకంబు రాత్రి కామాంధుండున్

గానదు రేయింబగులును

గానము మనమెల్ల భావికాలము నుగుణా. 14

కం. విడువనలె దుష్టనంగటి

విడువంగావలెను మిషను విశ్వములోనన్

విడువనలె పరులధనమును

విడువంగావలదు హితుని వినరా నుగుణా. 15

కం. హరిదాసులు దూషణములు

పరిభామలు భాషణంబు బాధగునీకున్

కరుణానిధి శరణంబును

శరణాగతరక్షణంబు సౌఖ్యము నుగుణా. 16

కం. కులటకు పతియే శత్రువు

కులమునకున్ శత్రువెప్పుడు కుజననుతుండున్

నెలయే శత్రువు దొంగకు

ఖలునకు శత్రువు హితుండు గదరా నుగుణా. 17

కం. పతియే గతియని నమ్మిన

నతికెప్పుడు లోటురాదు చక్కగ వినుమా

నతియే పతికెదురాడిన

గతులన్నియు తప్పిపోవు గదరానుగుణా. 18

కం. ఆలుసుమీ పతిప్రాణము
 పాలుసుమీ ప్రాణమెల్ల పసిపిల్లలకున్
 గాలిసుమీ మనప్రాణము
 వ్రాలుసుమీ ప్రాణమెల్ల వ్రాతకు సుగుణా. 19

కం. రాదుసుమీ నరజన్మము
 కాదుసుమీ యిహమునందు గల్లుసుఖంబున్
 పోదుసుమీ యపవాదము
 సోదెసుమీ సీతులెల్ల శుంతకు సుగుణా. 20

కం. ఓడకుమీ సతికెవ్వడు
 వాడకుమీ పరధనంబు వాదులునచ్చున్
 గూడకుమీ దుర్జనులను
 చూడకుమీ పరులనతుల్య సొంపుగసుగుణా. 21

కం. ఋతమున సంపద గలుగును
 సతతాభ్యాసంబుచేత చమవునుగల్గున్
 గతకృతకర్మను బుద్ధియు
 వితరణమున కీర్తిగలుగు వినరా సుగుణా. 22

కం. తనకోపమే తనశత్రువు
 తనశాంతమే తనహితుండు తథ్యముగాగన్
 తనగుణమే తననంపద
 తనధర్మమే తనకుముక్తి తలవగ సుగుణా. 23

కం. ఉపకార మదెల్లున్నను
 నపకారము జేయబోకు మన్యులకెపుడున్
 అపకారము నొనరింపక
 శ్లోచుండై మనుటమేలు సతతము సుగుణా. 24

కం. తనయులు లేనిగృహంబును
 ధనమును ధాన్యంబులేని దాతలబ్రతుకున్
 పెనిమిటి కొప్పనిసతియును
 వినయంబును లేనిచదువు వృధరా సుగుణా. 25

కం. పెక్కును కుమతులకన్నను
 నొక్కడె సూసుండుమేలు నుత్తముడైనన్
 చుక్కలు పదివేలున్నను
 చుక్కల రేడొప్పునట్లు సాగసుగసుగుణా. 26

కం. సరిజన్మ దొరకినందుకు
 తరణోపాయంబు గనుట ధర్మముసుమ్మీ
 పరహింసాతత్పరులకు
 పరహార్ధి మదేలతెలియు పాపము సుగుణా. 27

కం. మనపెద్దలు గడియించిన
 ధనమంతయు గడియలోనె తరుగగవచ్చున్
 మనకది శక్యమె నిలుపగ
 పనివడి పదియేండ్లు కష్టపడినను సుగుణా. 28

కం. అర్థము వ్యర్థము జేయుచు
 తీర్థము లాడంగనేల తిరివముగొనుచున్
 ప్రార్థించువారి కొనగిన
 యర్థము సార్థంబుగాదె యనిశము నుగుణా. 29

కం. తెలియనివానికి తెలియదు
 తెలిసినవాడెన్నడైన తెలివిగనుండున్
 తెలిసియు తెలియనివాడే
 తెలివిని గనిపెట్టి మనుట తెలివిర నుగుణా. 30

కం. మునుజేసిన బుణ్యంబున
 ధనమును ధర్మంబు నయయు దాక్షిణ్యంబున్
 తనయులు సద్గుణసతియును
 మనుజులకివి గలుగు నెపుడు మహిలోనుగుణా. 31

కం. తను సేవించెడు వారినె
 ననిశము దేవుండుగాచు నదియెట్లన్నన్
 జననియు తనదనయులలో
 వినయాత్మజు నెచ్చుజూచు ప్రేమచు నుగుణా. 32

కం. అతిలోభంబున కౌరవు
 లతియీవిని బలియు మున్ను హతులైరిగదే
 ప్రతికార్యమందు తప్పక
 అతి వదలుట మేలు నీకు ననిశము నుగుణా. 33

కం. దుర్మతివై కడునీచవు
కర్మములను చేయకుండ కష్టముతోడన్
నిర్మలబుద్ధి నొనర్చెడు
ధర్మమే నిన్నెపుడుగాచు దధ్యము నుగుణా. 34

కం. యెప్పటికైనను మృత్యువు
తప్పదుమనకంచు నెఱిగి ధర్మముతోనే
యెప్పటికప్పుడె మెలగెడు
నవ్వుగుహుడె ధన్యుడగును నవనిని నుగుణా. 35

కం. ఎందరు రాజులు మడిసిరి
యెందరు మఱిజోగులైరి యిన్నియుగనుచున్
గుండడు కొంచెంబైనను
ముందరగతి యేమియనుచు మూర్ఖుడు నుగుణా. 36

కం. దేహముకల్గని దెలిసియు
మోహంబున మునుగ నేల మూర్ఖుడవగుచున్
అహుతి యేదో యమునికి
నూహను తెలియంగవలయు నొప్పుగ నుగుణా. 37

కం. మానసమే సుఖమిచ్చును
మానసమే దుఃఖమిచ్చు మరినూహింపన్
మానసమే స్థిరమైనను
మానసమే ము కి నొనగు మహిలో నుగుణా. 38

కం. మనసారగ తనుజేసిన

వనులెన్నడు తప్పిపోవుపరిశీలింపన్

కనులారను గనుచున్నది

మనసానకగానబడదు మనకది సుగుణా. 39

కం. మనసొనరించెడు పాపము

తనువెన్నడు చేయవటుల తద్విధమరయన్

వనితా లింగిత దేహము

తనయాలింగితము గాదె తలవగ సుగుణా. 40

కం. మృత్యువు చేగున నుండగ

నిత్యము మనకేది యనుచు నిమిషంబైనన్

సత్యము నలవని మనుజుని

గత్యంతరమేమి యగుకొ గానవె సుగుణా. 41

కం. జననము మరణముకొరకే

వనజాక్షుల తోటిపొందు వాదులకొరకే

అనయము నిరయము కొరకే

వినయము తనమేలుకొరకె వినరా సుగుణా. 42

కం. అన్నము పెట్టుటకన్నను

మిన్నగు ధర్మంబులేదు మేదినిలోనన్

మిన్నక జీవులజెంతుట

కన్నను పాపంబులేదు గదరా సుగుణా. 43

కం. మనసున వాక్కున కర్మను
 ననయంబును దేనినైన నవకారంబున్
 పనివడి చేయకయుండెడు
 మనుజుండే ముక్తిగాంచు మహిలో సుగుణా. 44

కం. పతికిద్దగు సతులున్నను
 పతివర్జితయైన యట్టి భగినియునున్నన్
 ప్రతికూలుడు సుతుడున్నను
 సతతంబును గలుగునయ్య జగడము సుగుణా. 45

కం. త్యాగముకన్నను సుగుణము
 భాగ్యోర్వముకన్నమిగుల పాడుగుణంబున్
 త్రాగుడుకన్నను వ్యసనము
 యేగఱిసిం గానమయ్య నెందును సుగుణా. 46

కం. వెలయగ సుకృత మొనర్చియు
 కలువంబున కెడముగలుగ కడకది తగుగున్
 జలవూరిత ఘటమందలి
 బిలమననే పోవు నీటివిధమున సుగుణా. 47

కం. పరువు ప్రసిష్ఠయు లేకయె
 చిరకాలము బ్రతుకునట్టి జీవితమేలా
 ఉరకయె బ్రతికెడు కాకము
 చిరజీవిగ నున్న నేమి చేకురు సుగుణా. 48

కం. ధనికునకు విద్యయబ్బిన
 ఘనసౌఖ్యమే గాక మరియు గాంచును యశమున్
 కనకము తావిని జెందగ
 ఘనముగ శోభిల్లునట్లు గదిరా సుగుణా. 49

కం. పూరుషయత్నము దేవుని
 కారుణ్యములేక కడకు కానేడు మీ
 సైన్యము పండునె యెన్నడు
 సారంబగు వృష్టిలేక చేక్కగ సుగుణా. 50

కం. మునుజేసిన కర్మమునం
 దనఫలమే తనకుగాక తాకునె యెరులన్
 తనతల్లి మంద నుండగ
 చేసుగుడువగ క్రేపు జేరు చేపము సుగుణా. 51

కం. పసగొను కవితారసమది
 రసికునికే పొసగుగాని రాదన్యులకున్
 ప్రసవావేదన దెలియునె
 ప్రసవించెడు స్త్రీకిగాక వంధ్యకు సుగుణా. 52

కం. మనగడన మంచిదైనను
 ననిశము దేవుండు దాని కనుకూలుడగున్
 అనలం బించుక యున్నను
 అనిలునిచే ప్రజ్వరిల్లు నట్లుగ సుగుణా. 53

కం. ఏరీతిన్ న నొరులకు

నోరంతయు నువకరించు గుణియగునతడున్

నోరెగుగని పశువులు మన

కేరీతిగ పాలొసంగు నెఱుగవె సుగుణా.

54

కం. తొలిజేసిన ప్రారబ్ధం

బిలలో తానుభవించు నెవ్వండ్లె నన్

తలక్రిందువత్తి యట్టుల

తలక్రిందుగ నుండ నేమి తలవవె సుగుణా.

55

కం. ఇతఁల బెరువ గలంచిన

నశిజే చెడిపోవు పిదప నదియెట్లన్నన్

సత్యగునీతను రావణు

డతీవలపున దెచ్చి నాశ మండడె సుగుణా.

56

కం. ఎన్నికగను పండితుడై

యున్నను శీలంబులేక యొప్పునె యతడున్

కన్నులు గానని వానికి

నున్నని యద్దంబదేల నుడువవె సుగుణా.

57

కం. చేరువ నున్నను కుజముం

డారయలే డొరులగుణము నజ్ఞానమునన్

చేరువ నున్నను కప్పలు

సారసరస మూనిలేని చేంకము సుగుణా.

58

కం. తనకుగల దానితోడనె

తనివిగ జీవించువాడె ధన్యుడు సుమ్మా

వననిధి దిరిగెడు మీనము

వనముసనే బ్రతుకునట్టి వడుపున సుగుణా.

59

కం. తనబుద్ధియె సుఖమిచ్చును

యినుమడిగా గురునిబుద్ధి యిచ్చునుఖంబున్

తనకంతము పరబుద్ధియె

వనజాక్షులబుద్ధి యెచుడు ప్రళయము సుగుణా.

60

కం. పరిశీలించిన కొలదిని

పరమాత్మను తెలిసికొనగ వశమగుకడకున్

తరచినకొలదిని పెరుగును

సరసంబగు వెన్నదొరకు చేందము సుగుణా.

61

కం. ఒరులకు నపకృతి లేకయె

సరసంబుగ ధనముగూర్పు నజ్జనుడెపుడున్

విసులకు నష్టములేకయె

సరఘలు సమకూర్పు తేనె చేందము సుగుణా.

62

కం. ఎఱుగక చేసియు పురుషుడు

దురితఫలం బనుభవించు తోడనె యతడున్

ఎఱుగక ననలము ముట్టిన

చిఱుతను నది కాల్పకున్నె చిత్రము సుగుణా.

63

కం. అలనుడు ఘనునిం జేరిన
 చెలువున తా ఘనతజెందు చిత్రముగాగక
 అలరుల జేరుచు దారము
 వెలదుల కంతంబునందు వెలయదె సుగుణా. 64

కం. ఘనుడే యల్పుని జేరిన
 తనఘనతకు లోటురాక తప్పదునుమ్మి
 ననమున తెప్పను తేలదె
 ఘనముగ నున్నట్లురాతి కంబము సుగుణా. 65

కం. ఖలుడే ఖలులను జేరును
 కలనైనను సాధుచెలియి గానడునుమ్మి
 మలమును దిసీయెడు పరుగులు
 మలయజమున కెట్లుజేరు మహిలో సుగుణా. 66

కం. బలముగలవాడు శాంతము
 గలవాడై యున్నయెడల గణ్యతజెందున్
 పలుభాములొనగు తనయుల
 పలువిధముల సైచు తల్లి వడువున సుగుణా. 67

కం. మితిమీరి యానగొనియెడు
 ప్రతిమనుజుడు తప్పకుండ భంగముజెందున్
 అతియాస నెఱకు బోయెడు
 ప్రతిమీనము మృతీని జెందు వడువున సుగుణా. 68

కం. చెనటులు సంపాదించిన

ధనమంతయు నొక్కసానె తఱుగునునుమ్మి

ఘనముగ బెరిగెడు వృక్షము

పెనుగాలిని గూలునట్టి విధమున సుగుణా. 69

కం. పాలుపగు సతి తనకున్నను

కలుమాత్తుడె గోరు నిశం కాంశల నెవుడు

పలుదెఱగుల నీరుండియు

బలిపుష్పము కడవజేరు చెండము సుగుణా. 70

కం. కవిలేని నభలవెల్లను

రవిలేని నభంబు మాడ్కి రాజుల్లవుమీ

చేవిలేని కూరలెల్లను

భువిలో నవి యెట్లు పొసగు భుక్తికి సుగుణా. 71

కం. అరయ మహాత్ముల యశమది

దురితాత్ముల చెలిమివలన దొలగదు సుమ్మి

ఉరగావృతమగు చందన

తరువునకుం బరిమళంబు తలగునె సుగుణా. 72

కం. కవనము సంగీతంబుచు

భువిలో నివి లభ్యమగుట పుణ్యముగాదే

యివిగొని బ్రహ్మనందము

చేవిగొనలేనట్టివాడు జడుడగు సుగుణా. 73

కం. నిరుపేదయు మూర్ఖుండును
 పరవాసియు నిత్యరోగి పరనేవకుడున్
 నిరతము బ్రతుకుట కన్నను
 మరణంబే శ్రేయమండ్రు మాన్యులు సుగుణా. 74

కం. దినములు వ్యర్థము నేయక
 దినమునకొక నిమిషమైన దేవుని మదిలో
 పనిపడి గొలువని మనుజుడు
 మనుజుండే పశువుగాని మహిలో సుగుణా. 75

కం. దేహభిమాన ముండగ
 మోహంబును విడువగలడె మూర్ఖుండెపుడున్
 సాహసమున నదివిడిచిన
 బాహుముగానుజెందు పరమును సుగుణా. 76

కం. ధనమును మనసును రెండును
 చేసువుగ నున్నంతవరకు సౌఖ్యము లేదే
 యనుచిత ముచితము నెఱుగని
 మనుజునకవి యేలవిడును మహిలో సుగుణా. 77

కం. ప్రథమమున తత్వచింతయు
 ప్రథితంబగు శాస్త్రచింత పదపడి వెలయున్
 అథమమగు దానచింతయు
 నధమాధమమగును తీర్థయాత్రలు సుగుణా. 78

కం. పరహితుడే యు త్తముడగు
యిరుదెసలను మధ్యముండు హితుడై యొప్పున్
శరవై రియె యధముండగు
నిరుదెసలకు వె రి యెట్టి హీనుడొ సుగుణా. 79

కం. కుజనుడు చెప్పియు చేయడు
సుజనుం డటుచెప్పకుండ సొంపుగజేయున్
ప్రజలకు నుండెడు గుణముల
నిజమును గనుగొనుటకిదియె నీతిర సుగుణా. 80

కం. తనకుపకార మొనర్చెడు
జనునకె కడుకీడుజేయ జేసబోయెడు న
చ్చెనటికి ఘనమై యొప్పుచు
శునకము పదిరెట్లు మేలు జూపును సుగుణా. 81

కం. దయలేని యాగమేలను
నయలేకను దానమేల ధర్మంబేలా
నయలేని రాజ్యమేలను
దయమాలినబ్రతుకదేల తలపగ సుగుణా. 82

కం. ఎయ్యది ముక్తికి తెరువగు
• నెయ్యది సుగుణంబులందు హెచ్చును ఘనమై
ఎయ్యది భక్తికి మొదలగు
నయ్యదియే నీతియండ్రు నవనిని సుగుణా. 83

కం. పొడచిన తిట్టిన కొట్టిన
 పడి యూరకయుండుగాని ప్రాజ్ఞుడు మఱితా
 నొడబడడు మారునేయగ
 విడువడు ధర్మంబునెపుడు వినరా సుగుణా. 84

కం. చంచలమగు సంసారము
 చంచలములు జీవనంబు జవరాండ్రు సుతుల్
 చంచలమగు సిరియు ప్రాణము
 చంచలనము లేని దొక్కసత్యమే సుగుణా. 85

కం. వేడుచు నెంతగ జెప్పి
 వీడడు తనపాడుగుణము వెంగలియెపుడుక
 గాడిదకు గండిమలచిన
 బూడిదలో పొరులునట్టి పోలిక సుగుణా. 86

కం. బాలిశుని జేరనిచ్చిన
 పాలకునే జెరువజూచు పాపపుబుద్ధిన్
 పాలొసగి యెంతబెంచిన
 వ్యాళము తనుగఱవజూచు భంగిని సుగుణా. 87

కం. తెఱవలు జాణతనంబున
 నెఱుకను గలవార్తినైన నెరగొందురుమీ
 తెరవాటుకాడు తెరువున
 తెరువరులను గొట్టునట్టి తెఱగున సుగుణా. 88

కం. నీతిగ శ్రమపడి చేసెను
చేతకు తగునట్టిఫలము చేకురు సుమ్మి
నూతని లోతుగ త్రవ్విన
పాతాళపుగంగ దొరకు భంగిని సుగుణా. 89

కం. కల్లకు కల్లయె బలమగు
పిల్లలకుం నల్లియెపుడు పెద్దు బలంబొ
నల్లికి స్వేదము బలమగు
నెల్లరకును నీతి బలము యెఱుగగ సుగుణా. 90

కం. జూదము నాడిన యెడలను
భేదంబును జెందెదీపు కీనాశుడవై
మేదిని కెల్లను ప్రభువయి
జూదంబున నలుకు చెడడె చొరబడి సుగుణా. 91

కం. సత్యము తప్పకయుండిన
నిశ్శ్యము కడుమేలుగలుగు నిజముగ నీకున్
సత్యము విడువని కతమున
సత్యహరిశ్చంద్రుడయ్యె జగతిని సుగుణా. 92

కం. మూకున ననలముభంగిని
నాకసమున గాలిభంగి నందఱిలోనన్
దీక్షిని దేవుండుండగ
చేక్షినిలేకునికి జూడ జిత్రము సుగుణా. 93

కం. హరికథలు వినెడువారికి

హరిపూజలు చేయువారి కనవరతంబున్

హాశినే నమ్మినవారికి

హరియే సమకూర్పునెపుడు నఖిలము సుగుణా. 94

కం. కనుమూసి యరసి జూచిన

గనవచ్చున్మృజగతిలోని కల్ల నిజంబుల్

కనుదెరచి దీసి నిజమును

ఘనుడైనను గానలేడు గదరా సుగుణా. 95

కం. భక్తిని నేవించినయెడ

ముక్తిని దా జెందగలడు మూర్ఖుండైనన్

శక్తికి జాలని వుడుతయె

భక్తిని నేవించి బొందె పరమని సుగుణా. 96

కం. వెలయును జన్మదుడు రాత్రిని

వెలయును సూర్యుండు పగలు విశ్వములోనన్

వెలయు సుపుత్రుడు కులమున

వెలయును ధర్మంబు నెల్లవేళల సుగుణా. 97

కం. అరయగ లుబ్ధుం డెపుడును

సిరి యుండియు సుఖము తాను జెందడు సుమీర్

తఱచుగ చేనికె గట్టెడు

వెఱబొమ్మను బోలునట్టి విధమున సుగుణా. 98

కం. ఎనుబదినాలుగులక్షల

జననంబులు దాటియుండి చయ్యన నిపుడీ

మనుజుండై జన్మించియు

వినియోగము లేనివాడు నృధరా సుగుణా.

99

కం. బుద్ధికి మననే విషమగు

బద్ధకునకు భోజనంబు బహు విషమంబౌ

వృద్ధునకు తరుణి విషమగు

నిద్రనందతికి విషమౌ ఋణమగు సుగుణా.

100

కం. పొరపాటనునది నిజేముగ

పొరపాటున వచ్చుచుండు బుధునకు నైనన్

పొరపాటెన్నట కన్నను

పొరపాటికలేదు మనకు పుడమిని సుగుణా.

101

కం. తప్పేలు గనబడుచున్నను

యొప్పులనే సంగ్రహించు నొప్పుగ బుధుడున్

నెప్పున నీరును విడుచుచు

తెప్పున పాల్పొందువాంస తెఱగున సుగుణా.

102

కం. ఆకెళ్ల వంశమందున

ప్రాకటముగ జననమంది పద్యశతంబున్

జేసిన వేంకటేశాస్త్రియె

శ్రీకాంతుని కరుణవలన జేసెను సుగుణా.

103

కం. వీ పై న సుగుణశతకము

నే పామురుడైన విన్న నేర్పడి చదువన్

గోపాలపురాధీశుడు

గోపాలకృష్ణు డిచ్చు కోర్కెలు సుగుణా. 104

కం. మంగళమగు భూపతులకు

మంగళమగు సతులకెఱుఁడు మాన్యులకెల్లన్

మంగళమగు గోసమితికి

మంగళమగు రామచంద్ర మహిమకు సుగుణా. 105

—సంపూర్ణము—

ఇంగ్లీషు లేదీలకు వారములను కనుగొనుట.

ఇంగ్లీషు సం॥రములలో సేసం॥రములలో నైనను ఏ నె
లలోనైనను ఏ తారీఖునకైనను ఆనాటివారమును సులభముగా
తెలిసికొనవచ్చును.

కం. శతవర్ష మాస ధృవముల
ప్రతి తేదియు గలుపుచుండి పర్యతసంఖ్యన్
ప్రతివారును విభజించిన
ప్రతి శేషము వారమగును వారపువరుసన్.

అనగా శతధృవము, వర్ష ధృవము, మాసధృవము,
ఇవిమూడును కలిపి ఆ మొత్తములో మీరుకోరిన ఇంగ్లీషు తా
రీఖును కలిపి యా మొత్తమును 7 చేత భాగించినయెడల కొం
త శేషము వచ్చును. ఆ శేషసంఖ్యను ఆదివారము మొదలుగా
లెక్కించినయెడల సరిగా మీరుకోరిన వారము వచ్చును. శేష
మురానియెడల శనివారము అని తెలుసుకొనవలెను.

శ త ధ్రు వ ము .

1800 సం॥ మొదలుకొని 1899 సం॥రం ఆఖరువరకు
4 శతధ్రువమగును.

1900 సం॥రం మొదలుకొని 1999 సం॥రం, ఆఖరువరకు
2 శతధ్రువమగును.

• • • వ ర్ష ధ్రు వ ము .

కం. నాలుగుచేతను నబ్దము
పాలుంగొన వచ్చు న వివిభక్తముదానిన్
మేలున గలుపుచు యేడున
పాలుంగొన మిగులునదియె వర్షధ్రువమా.

ఏసం॥ రమునకు వర్షధ్రువము గనుగొనవలెనో దానిని 4 చేత భాగించి ఆవిభక్తమును ఆసం॥రసంఖ్యలో నే కలిపి ఆమొత్తమును 7 చేత భాగించగా మిగిలినశేషము వర్షధ్రువమగును.

వ రధ్రువమున కుదాహరణము. 31, 32, సం॥రములకు వ్రాయుచున్నాము.

31ని 4 చేత భాగించగా 7 విభక్తమువచ్చును ఈవిభక్తమగు 7ను 31లో కలపగా 38 అయ్యెను. దీనిని 7చేత భాగించగా శేషము 3 వచ్చినది యిదియే వర్షధ్రువము. 32ను 4చేత భాగించగా 8 విభక్తమువచ్చును. ఈవిభక్తమగు 8ని 32లో కలపగా 40 అయ్యెను. దీనిని 7చేత భాగించగా శేషము 5 వచ్చినది యిదియే వర్షధ్రువము. అనగా 31వసం॥రమునకు 32ను 32వసం॥రమునకు 5ను వర్షధ్రువములగును అని మనకు తెలియుచున్నది

మా స ధ్రు వ ము .

కం. ఆఱును రెండును రెండును

సారసముగ నైదు నేడు జనునట మూడున్

జేరువనైదును నొకటియు

ఆరయ నాల్గారు రెండు నటుపై నాల్గున్.

జనవరి	6	జూలై	5
ఫిబ్రవరి	2	ఆగష్టు	1
మార్చి	2	సెప్టెంబరు	4
ఏప్రిల్	5	అక్టోబరు	6
మే	7	నవంబరు	2
జూన్	3	డిసెంబరు	

ఈపై న ఉదాహరించినప్రకారం ప్రతినెలకు మాసధ్రు
వములు కలుపుకొనవలెను. గాని,

లీపు సం॥రమున ఫిబ్రవరునెలకు 1టియు జనవరినెలకు
5ను మాసధ్రువములగును. అనగా లీపుసం॥రములలో జనవరి
ఫిబ్రవరునెలలకు పై మాసధ్రువములలో 1సంఖ్య తగ్గును.

1 ఉ దా హ రణ ము .

1931 సం॥ డిశంబరు 30 తారీఖున వారమును గనుగొందము.

1900 సం॥రమునకు శతధ్రువము 2

31 వ సం॥రమునకు వర్షధ్రువము 3

డిశంబరునెలకు మాసధ్రువము 4

డిశంబరునెలలో కోరిన తారీఖు 30

మొత్తము 39

యీమొత్తపు సంఖ్యయగు 39ని 7 చేత భాగింపగా
4 శేషమువచ్చినది. యీ 4 ను ఆదివారములగాయుతు వరు
సగా లెక్కింపగా బుధవారమయినది.

అనగా 1931 డిశంబరు 30 తారీఖున యేవారమయి
నదో మీమీ పంచాంగములను జైరీని చూచుకొనుడు.

2 ఉ దా హ రణ ము .

1932 ఫిబ్రవరినెల 18 వ తారీఖున వారమునుగనుగొందము.

1900 సం॥రమునకు శతధ్రువము 2

32 సం॥రమునకు వర్షధ్రువము 5

ఫిబ్రవరునెలకు మాసధ్రువము 2

ఫిబ్రవరునెలలో కావలసిన తారీఖు 18

మొత్తము 27

యీ మొత్తపు సంఖ్యయగు 27 ను 7 చేత భాగించగా శేషము 6 వచ్చినది. అనగా అదివారములగాయతు లెక్కించగా శుక్రవారము వచ్చినది. ఇది సరికాదు. పైన వ్రాసిన పద్ధతిప్రకారము లీపు సం॥రములలో జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలకు 1 తగ్గును గనుక 1932 వ సం॥రము లీపు సం॥రము గనుక యీ సం॥రములో ఫిబ్రవరి నెలకు 2 కు బదులుగా మాసధ్రువము 1 టి వేయవలెను. అట్లువేసి కలిపిన యెడల పై మొత్తము సంఖ్య 26 అగును. దానిని 7 చేత భాగించగా శేషము 5 వచ్చినది ఈసారి సరిగా గురువారము వచ్చినది. గనుక లీపు సం॥రములలో జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలకు మాత్రము మాసధ్రువమును సరి చూచుకొనవలెను.

లీపుసం॥ర మనగా యేసం॥రము నయినను 4 చేత భాగించగా శేషమురానియెడల అది లీపుసం॥రమనబడును. అనగా నాలుగుసంవత్సరముల కొకపర్యాయము లీపుసం॥రం వచ్చును తెలుసుకొనవలెను.

3 వ ఉదాహరణము

1932 ఏప్రిల్ 7 వ తారీఖున వారమును గనుగొందము.

1900 లకు శతధ్రువము 2

32 కు వర్షధ్రువము 5

ఏప్రిల్ నెలకు మాసధ్రువము 5

యీ నెలలో కోరిన తారీఖు 7

మొత్తము 19

యీ మొత్తపు సంఖ్యయగు 19 ని 7 చేత భాగించగా 5 శేషము వచ్చినది అనగా గురువారముని గ్రహించవలెను. యీ ప్రకారము అన్ని సం॥రములకును తిథులను నక్షత్రములను గూడ గనుగొనవచ్చును.

తిథి గనుగొను పద్ధతి

ఇంగ్లీషు సం॥రములో 1 కలిపి దానిని 19 చేత భాగించుము. మిగిలిన శేషమునుండి 1 తీసివేసి దానిని 11 చేత గుణించుము. ఆ మొత్తములో యీదిగువ కనబరచిన ప్రకారం మాసద్రువమును ఆ నెలయొక్క తారీఖును కలిపి దానిని 30 చేత భాగించుము. శేషమును శుద్ధపాడ్యమి మొదలుకొని లెక్కించగా తిథి సరిగా వచ్చును. ఈ పద్ధతి 1800 సం॥రము లగాయత 1900 సం॥రము ఆఖరు వరకూ సరిపోవును. 1901 సం॥రము మొదలుకొని పయిన వచ్చిన శేషములో 1 తీసివేయవలెను.

లీపు సం॥రములలో మార్చి నెల మొదలుకొని డిశంబరు నెల ఆఖరు వరకు మాసద్రువములలో ప్రతి నెలకు 1 టి తగ్గి పోవును.

1వ ఉ దా హ రణ ము.

• 1932 ఏప్రిల్ 18వ తారీఖున తిథిని గనుగొనము.
• 1932 నకు 1టి కలుపగా 1933 అగును.

దీనిని 19చేత భాగించగా శేషము 14 వచ్చును. దీనిలో 1 తీసివేయగా 13వచ్చును. దీనిని 11చేత గుణించగా

143 అగును. దీనిలో పిబ్రవరి నెలకు మాసధ్రువము 2ను ఇంగ్లీషు తారీఖు 18 యును, చేర్చగా, 163 అగును. దీనిని 30వేత భాగించగా, శేషము 13 వచ్చును. దీనిలో 1 తీసివేయగా 12 వచ్చినది. అనగా ద్వాదశి తిథి అయినది.

మా స ధ్రు వ ము లు .

కం. విను సున్న రెండు నొకటియు

ననువున మరిమూడు మూడు నైదును నైదున్

వెనుకను నేడును నెనిమిది

పనిగొనగా తొమ్మిదరయ పది పదకొండున్.

జనవరి	0	జూలై	5
ఫిబ్రవరి	2	ఆగష్టు	7
మార్చి	1	సెప్టెంబరు	8
ఏప్రిల్	3	అక్టోబరు	9
మే	3	నవంబరు	10
జూన్	5	డిసెంబరు	16

ఇంగ్లీషు తారీఖు రాత్రి 12 గంటలు మొదలుకొని ప్రారంభించును గనుక దానిననుసరించి తిథిచూచుకొనవలయును. మిగిలిన నక్షత్రము మొదలగునవి యేరోజునకైనను చూచుకొనువిధము మాజ్యోతిషగ్రంథములయందు గనుగొనవలెను.

(శ్రీ) రస్తు

సాము ద్రిక ద ర్పణము

మొ న టి బా గ ము

1 ఆయుర్విషయము

- 1 ఎవనికి పూర్ణాయుర్దాయము పట్టును ?
- 2 ,, మధ్యాయుర్దాయము పట్టును ?
- 3 ,, అల్పాయుర్దాయము పట్టును ?
- 4 ,, బాలారిష్టము పట్టును ?
- 5 ,, బాలారిష్టము తప్పిపోవును ?

2 యోగవిషయము

- 6 ఎవడు మిక్కిలి అశృష్టనంతుడు ?
- 7 ,, ముద్రాధికారముగలవాడు ?
- 8 ,, గొప్పబిరుదాంకితముగలవాడు ?
- 9 ,, జమీందారు
- 10 ,, మహారాజు
- 11 ,, విశేషధనవంతుడు
- 12 ,, స్వల్పధనవంతుడు
- 13 ,, గొప్పభూజాతకుడు
- 14 ,, స్వల్పభూజాతకుడు

- 15 ,, స్వార్జితధనముగలవాడు
 16 ,, పితృర్జితధనముగలవాడు
 17 ఎవనికి వారసత్వపు ఆస్తి కలియును
 18 ,, కళత్రమువల్ల ఆస్తి కలియును
 19 ,, మాతామహర్జితము కలియును
 20 ,, సోదరులవల్ల ఆస్తి కలియును
 21 ,, తనకు సంబంధములేని చరాస్తి కలియును
 22 ,, లాటరీవలన ధనము లభించును
 23 ,, నిక్షేపము(పాశు) దొరకును
 24 ,, సత్తతనల్ల ఆస్తి కలియును
 25 ,, జూదమువల్ల ధనలాభము
 26 ,, వాణిజ్యమువల్ల ఆస్తి కలియును
 27 ,, వర్తకమువలన ధనలాభము కలుగును
 28 ,, వ్యవసాయమువలన ధనలాభము
 29 ,, ఉద్యోగమువలన ధనలాభము
 30 ,, యితరవృత్తివలన ధనలాభము

3 కళత్రవిషయము

- 31 ఎవనికి ఏకకళత్రము
 32 ,, ద్వికళత్రము పట్టును
 33 ,, 3, 4 కళత్రములు పట్టును
 34 ,, కళత్రము ముందుగా పోవును
 35 ,, రోగకళత్రము లభించును

- 36 ,, భార్యతో విరోధము గలుగును
 37 ఎవడు భార్యను విడచిపెట్టును
 38 ,, భార్యతో యిష్టముగా నుండును
 39 ,, భార్యకు లొంగియుండును
 40 ఎవనికి తెలివైన భార్య లభించును
 41 ,, పతివ్రత లభించును
 42 ,, దుర్మార్గురాలు లభించును
 43 ఎవడు జారుడగును
 44 ,, బ్రహ్మచారి యగును

4 సంతానవిషయము

- 45 ఎవనికి విశేష సంతానముండును
 46 ,, స్వల్పసంతాన ముండును
 47 ,, సంతాననష్టము గలుగును
 48 ,, సంతాన ముండదు
 49 ఎవడు పెంచుకొనును
 50 ,, దత్తుడగును

5 వ్యయము, ఖర్చు

- 51 ఎవనికి వ్యాజ్యములవలన ఖర్చుయగును
 52 ,, వ్యభిచారమువలన ఖర్చుయగును
 53 ,, నర్తకమువలన నష్టముగలుగును
 54 ,, వ్యవసాయమువలన నష్టముగలుగును
 55 ,, జూదమువలన నష్టముగలుగును
 56 ,, త్రాగుడువలన నష్టముగలుగును

- 57 ఎవడు గొప్పకొరకు దూబామొదలగు ఖర్చుచేయును
 58 „ ఋణముక్రింద భూమి ఖర్చుపెట్టును
 59 ఎవనికి ఋణము చాలావుండును
 60 ఎవడు ఋణవిముక్తుడగును
 61 „ రోగశరీరముగలవాడు
 62 „ నిరోగియగును
 63 „ సన్మార్గుడు
 64 „ దుర్మార్గుడు
 65 „ గొప్పదాతయగును
 66 „ పండితుడగును
 67 „ భక్తుడగును
 68 „ మూర్ఖుడగును
 69 „ దర్శిదుడు
 70 „ దివాలాతీయును
 71 „ కష్టజీవి
 72 „ సుఖజీవియగును

ఈ గ్రంథము అనేక సాముద్రికగ్రంథములు పరిశీలించి
 సర్వజనులకు దెలియునటుల వచనపూర్వకముగా ప్రతిప్రశ్నకు
 సరియైన కారణములు వ్రాయుచు ఆయా ప్రశ్నలకు తగిన
 రేఖలను గొనబరచెడు అరచేతి పటములనుగూడ చక్కగా
 వ్రాయబడినది. యిట్టి గ్రంథము తెలుగుభాషతో యిదివరకు
 అచ్చుపడలేదు. ఇది వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-5-0 అగును.

గ్రంథకర్త
 ఆకళ్ల వేంకటశాస్త్రి

కృష్ణదండకము.

శ్రీ దేవకీ దేవిబాలా, మహాశీలజాలా, సదానంద
 లాలా, యశస్వీవిశాలా, విషద్వోరపాపాటవహ్ని కీలా, కుచే
 లాంబరీహది సస్థక్త చిత్తాలవాలా, సదారుక్మిణీ సత్యభా
 మాది నీమంతిని చిత్తలోలా, దయాపుణ్యశాలా, హరిద్రాధ
 చేలా, సువర్భూర్భవర్లోకపాలా, భవత్పాద పంకేరుహధ్యాన
 సస్థక్త సంతాణశీలా, కృపాలా, సురారాతిగర్వాచలో
 న్మూల, గోపాలప్రకీపాల, శ్రీవేణుగోపాలబాలా, చతుర్భామ
 యుక్తుండవై, నీరదశ్యాచుపర్ణుండవై, వీత కాశేయవాసుండవై
 కోటికందర్పతుల్య ప్రభాదివ్యదేహుండవై, కాస్తుభాలంక్రి
 యాయుక్తకంఠుండవై, రుక్మిణీచారు శ్రీవత్సవత్సుండవై, దివ్య
 రాశశశాంకాంచితాస్యుండవై, వజ్రవైడూర్య మాణిక్య
 భాస్వత్కిరీటుండవై, భూరికామోదకీశంఖ చక్రాబహస్తుం
 డవై, స్వర్ణవర్ణోపమాన ప్రభాకుండలీయుక్తకర్ణుండవై, పద్మ
 ప్రతా యతాత్ముండవై, మంజురాజీవనాభుండవై, గంధ
 వాహతన శ్రేష్ఠతల్పుండవై, గంధవాహ శనధ్వంస
 యానుండవై, యన్న నీదివ్యరూపంబు నామొక్క శక్తిన్ని
 యోగించి, మిమ్మిట్లువర్ణించి, మీకై నమస్కారము
 కోటి యర్పింతునేగాని పూర్ణంబుగా మిమ్మువర్ణింప వూజిం
 ప, ధ్యానింప, వీక్షింప, నేవింప, కాంక్షింప, నేనెంత

వాడన్ హృషీకేశ యీశా, రమాధీశ, పూర్వంబు నన్నీవు
మత్స్యవతారంబునన్వేధ నిద్రింపగా, వేదముల్ గొన్న
యాసోమకు న్నొత్తవే, యెత్తవే మంధరాద్రిన్ పయోరాశి
జిల్కంగ కూర్మావతారంబునం, గోరపండ్లన్ వరాహోవతారం
బునం దాహిరణ్యాక్షునిం ద్రుంపవే, వానియన్నన్నసింహోవ
తారంబున న్వానివక్షుంబు వేవ్రక్కతానట్లుగాజేల్చి చెండా
డవే, నీవు ఖర్వావతారంబున న్నూకుపాదంబులేభూమి
యిమ్మంచు వైరోచనున్వేడి బ్రహ్మాండమున్నిండగా, దేహ
మున్నెంచి, యావజ్జీసామ్రాజ్యమున్ వానియాధీనముం
జేయవే, దీర్ఘకోపంబుచేతం గుతారంబుచేపట్టి రాముండవై
నీవు ముయ్యేడుమారుల్గరాధీశవంశంబు నిర్మూలముంజేయవే,
నాడు కౌసల్యగర్భంబునంబుట్టి శ్రీరామచంద్రుండవై కాం
తతో దండకారణ్యమేతేర గూఢంబుగాబాసకిం బంక్తికం
తుండు గొంపోవగా నాంజనేయాది శాఖామృగానేక సాహ
యముంగల్గి యాపాపశీలున్విదాంపవే, పిమ్మటం గామపా
లుండవై చారుశీరంబుచేబట్టి యాహస్తిరావట్టణంబు న్నహా
సూర్యజాహ్లాదినిం ద్రోయగా బూసవే, వేగబుద్ధావతారం
బున న్నివెయశ్వత్థవృక్షంబులోనం బ్రవేశించి, యాబాక్షున
స్త్రీల మర్మంబులం దేటతెల్లంబుగాజేసి యాస్త్రీలనోముల్
పృథానేయవే, ముందు నీవీప్రపంచంబునందున్న దుర్మార్గు
లంబట్టి సాధింప సత్కల్పిరూపంబుతో నుద్భవంబొందగా
బూసవే, నీరదశ్యామ లోకాభిరామాపరంధామ యీమర్త్య

జన్మంబుకంటె నివేశేవంబుగా బాపనంబు క్తమైనట్టి కీటాది
 జన్మంబులం దెన్నిటం దొల్లిటంబుట్టి, యేయేమహాబాధలం
 బొంది నేనుంటినో, గాని, నాపూర్వపుణ్యంబునం గ్రమ్మర
 న్నేటి కీమర్త్యజన్మంబునం బుట్టియున్ బుద్ధిలేకుండ, మీ
 యొక్క మాయాప్రపంచంబునందున్న యీపాడు సంసారమే
 నమ్మి, పత్నిసుతభాతృప్రితాదులందుండు మోహంబునంజేసి,
 కామాది షట్కర్మసందోహబంధుండనై, యింద్రియంబు
 ల్లయింపంగ సామర్థ్యమున్ లేక, యాశాపిశాచంబు బాధిం
 పగా, నేటికే ఘోరపాపంబులం బెక్కులంజేసితిం, గృష్ణ
 కృష్ణా, మహాపాపినైనట్టి నన్నింక నాయంతమం దంతకుం
 డెంతబాధించి, యేయేమహానీచజన్మంబులం ద్రోయునో,
 వాసుదేవా మహాదేవ నన్ గాన నీవేకదా దిక్కు, నాపూర్వ
 పుణ్యంబున న్నీదుకారుణ్యమూలంబున న్నిన్నికన్నాదు
 చిత్తంబునందున్, హరేబాలకృష్ణా, హరేముద్దుకృష్ణా, హరే
 రామకృష్ణా, హరేకృష్ణ కృష్ణాయటంచు న్నదాయంకధ్యానిం
 పగా నేటికీబుద్ధి నాకుదభవించెం గనీసంబుగా గాన, నారా
 యణా, భక్తసంత్రాణపారాయణా, యట్టి నాబుద్ధి ముందైన
 యీపాడుసంసారతాపత్రయంబందు బోనీక, నాయొక్క
 జన్మావసానంబుపర్యంతము న్నివదాంభోః ముగ్ధంబునందే,
 సదానిల్చియుండంగ గాపాడి రక్షింపవే, యట్లు రక్షించుచు
 న్నుందికన్నాకు జన్మంబులేకుండ, యీమర్త్యజన్మావసానం
 బునందే భవత్పాదకంజాత సామీప్యమున్ జేర్పవే, యట్లు

యీమర్త్యస్థాంతమందైన తొల్లింటి నాపూర్వలోపంబుచే
 మిమ్ముజేరంగ నర్హుండగాకుండిన నేనుముందింక, నేజన్మ
 ముం బొందిన నీవు నాపై గృహంజూపి, యాజన్మమందె
 భవత్పాదపంకేరుహధ్యానపారీణిగా మాత్రముంజేసి కాపాడి
 రక్షింపవే, యట్లు రక్షించి నీకై సమర్పించియున్నట్టి యీ
 దండకం బెన్నకేరోజు సన్నక్తితో వ్రాతురో, విందుగో
 కందురో చింతనంజేతురో వారలంగూడ నీదివ్యపాదాబ
 సాన్నిధ్యముం జేర్పవే, వేగ గోపాలపురీగ్రామవాస్తవ్య
 శ్రీ వేంకటజ్యోతిషజ్ఞ ప్రపాపా, యశశ్శ్రీవిశేషా, పసిపాప
 గాతీరవాసా, సితాంభోజనేత్రా, లసద్దివ్యగాత్రా, మునిస్తోత్ర
 పాత్రా, నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమః.

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయం

అత్యద్భుత జాతక ఫలములు.

1. మీజాతకచక్రముయొక్క నకలుగాని, 2. పుట్టిన తేది తిథి వారము జననకాలఘడియలు లేక ఘంటలుగాని, రెండింటిలో నేవియో యొకటి మాకు పంపినయెడల—

1. జాతకుని రూపము, 2. స్వభావము, 3. శరీరదారు ష్యము, 4. ధనసంపాదన, 5. సోదరసోదరీ వృద్ధి, 6. మాతృ సౌఖ్యము, 7. విద్య, 8. భూమి, 9. వాహనము, 10. సంతానము, 11. శత్రువులు, 12. రోగము, 13. ఋణము, 14. కళ శ్రమ, 15. కళశ్రమయొక్క ఆయుర్దాయము, 16. భార్య భర్తల అన్యోన్యము, 17. ద్వికళత్రయోగము, 18. జాతకుని ఆయుర్దాయము, 19. పితృసౌఖ్యము, 20. భాగ్యము, 21. ఉద్యోగము, జీవనము, 22. లాభము. 23. వ్యయము, 24. వర్తమానఫలము, ఈ 24 సంగతులు వ్రాసి 2-4-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. ఇవి నచ్చినయెడల అప్తకవర్గు ముద్రార్థుల వగైరాలు కట్టి ద్వాదశభావములు మహాదశాంతర్దశాఫలములు ప్రమాణశ్లోకములతో ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు పూర్తిగ జాతకము వ్రాయబడును. రు 10-0-0 లు అగును రు 4-0-0 లు ముందు అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. మిగత పొమ్ముకు వి. పి. గా పంపబడును.

జ్యోతిష గ్రంథములు

1 జ్యోతిష ప్రథమబోధిని	0—8—0
2 జాతకమార్తాండము 1 వ భాగం	1—8—0
డిలీ 2 వ భాగం	1—8—0
డిలీ 3 వ భాగం	1—8—0
3 ఆంధ్రజాతక తత్వసూత్రములు 1 వ భాగం	1—8—0
సెండవ భాగం	1—8—0
4 బృహత్పారాశరసంహిత	0—8—0
5 గర్గసంహిత	0—4—0

జ్యోతిష విద్యా ప్రకాశిక

1 వ భాగం సంజ్ఞాధ్యాయం	1—0—0
2 వ భాగం గణితాధ్యాయం	2—0—0
3 వ భాగం భావఫలధ్యాయం	3—0—0
4 వ భాగం దశాఫలాధ్యాయం	2—0—0

యివియే జ్యోతిషకళాపాఠశాల పుస్తకములు

యివి 7 భాగములు. మా జ్యోతిషకళాపాఠశాలలో జేరి జ్యోతిషము నేర్చుకొను ప్రతిపాఠమునకు పోష్టుద్వారా పంపి జ్యోతిషము నేర్పడము. మాపాఠశాలలో ఎప్పుడు చేరి నను చేరవచ్చును. నెల 1 కి రు 2—0—0 అగును. యాంకను కావలసినయెడల వివరములు వ్రాసి తెలిసికొనుడు. పోష్టు ఖర్చులు కొనువారే భరింపవలెను.

ఆ కె ప్ల పేం క ట శా స్త్రీ, గోపాలపురం

కొత్తపేటపోష్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

కం. ఏరీతిన్ న నొరులకు

నోరంతయు నువకరించు గుణియగునతడున్

నోరెగుగని పశువులు మన

కేరీతిగ పాలొసంగు నెఱుగవె సుగుణా.

54

కం. తొలిజేసిన ప్రారబ్ధం

బిలలో తానుభవించు నెవ్వండ్లె నన్

తలక్రిందువత్తి యట్టుల

తలక్రిందుగ నుండ నేమి తలవవె సుగుణా.

55

కం. ఇతఁల బెరువ గలంచిన

నశిజే చెడిపోవు పిదప నదియెట్లన్నన్

సత్యగునీతను రావణు

డతీవలపున దెచ్చి నాశ మండడె సుగుణా.

56

కం. ఎన్నికగను పండితుడై

యున్నను శీలంబులేక యొప్పునె యతడున్

కన్నులు గానని వానికి

నున్నని యద్దంబదేల నుడువవె సుగుణా.

57

కం. చేరువ నున్నను కుజముం

డారయలే డొరులగుణము నజ్ఞానమునన్

చేరువ నున్నను కప్పలు

సారసరస మూనిలేని చేంకము సుగుణా.

58

కం. తనకుగల దానితోడనె

తనివిగ జీవించువాడె ధన్యుడు సుమ్మా

వననిధి దిరిగెడు మీనము

వనముసనే బ్రతుకునట్టి వడుపున సుగుణా.

59

కం. తనబుద్ధియె సుఖమిచ్చును

యినుమడిగా గురునిబుద్ధి యిచ్చునుఖంబున్

తనకంతము పరబుద్ధియె

వనజాక్షులబుద్ధి యెచుడు ప్రళయము సుగుణా.

60

కం. పరిశీలించిన కొలదిని

పరమాత్మను తెలిసికొనగ వశమగుకడకున్

తరచినకొలదిని పెరుగును

సరసంబగు వెన్నదొరకు చేందము సుగుణా.

61

కం. ఒరులకు నపకృతి లేకయె

సరసంబుగ ధనముగూర్పు నజ్జనుడెపుడున్

విసులకు నష్టములేకయె

సరఘలు సమకూర్పు తేనె చేందము సుగుణా.

62

కం. ఎఱుగక చేసియు పురుషుడు

దురితఫలం బనుభవించు తోడనె యతడున్

ఎఱుగక ననలము ముట్టిన

చిఱుతను నది కాల్పకున్నె చిత్రము సుగుణా.

63

కం. అలనుడు ఘనునిం జేరిన
 చెలువున తా ఘనతజెందు చిత్రముగాగక
 అలరుల జేరుచు దారము
 వెలదుల కంతంబునందు వెలయదె సుగుణా. 64

కం. ఘనుడే యల్పుని జేరిన
 తనఘనతకు లోటురాక తప్పదునుమ్మి
 ననమున తెప్పను తేలదె
 ఘనముగ నున్నట్లురాతి కంబము సుగుణా. 65

కం. ఖలుడే ఖలులను జేరును
 కలనైనను సాధుచెలియి గానడునుమ్మి
 మలమును దిసీయెడు పరుగులు
 మలయజమున కెట్లుజేరు మహిలో సుగుణా. 66

కం. బలముగలవాడు శాంతము
 గలవాడై యున్నయెడల గణ్యతజెందున్
 పలుబాములొనగు తనయుల
 పలువిధముల సైచు తల్లి వడువున సుగుణా. 67

కం. మితిమీరి యానగొనియెడు
 ప్రతిమనుజుడు తప్పకుండ భంగముజెందున్
 అతియాస నెఱకు బోయెడు
 ప్రతిమీనము మృతీని జెందు వడువున సుగుణా. 68

కం. చెనటులు సంపాదించిన

ధనమంతయు నొక్కసాగె తఱుగునుసుమ్మి

ఘనముగ బెరిగెడు వృక్షము

పెనుగాలిని గూలునట్టి విధమున నుగుణా.

69

కం. పాలుపగు సతి తనకున్నను

కలుషాత్ముడె గోరు నిశుర కాంశల నెఱుడు

పలుదెఱుగుల నీరుండియు

బలిపుష్పము కడవజేరు చేడము నుగుణా.

70

కం. కవిలేని నభలవెల్లను

రవిలేని నభంబు మాడ్కి రాజుల్లవుమీ

చేవిలేని కూరలెల్లను

భువిలో నవి యెట్లు పొసగు భుక్తికి నుగుణా.

71

కం. అరయు మహాత్ముల యశమది

దురితాత్ముల చెలిమివలన దొలగదు సుమ్మి

ఉరగావృతమగు చంకన

తరువునకుం బరిమళంబు తలగునె నుగుణా.

72

కం. కననము సంగీతంబుచు

భువిలో నివి లభ్యమగుట పుణ్యముగాదే

యివిగొని బ్రహ్మానందము

చేవిగొనలేనట్టివాడు జడుడగు నుగుణా.

73

కం. నిరుపేదయు మూర్ఖుండును
 పరవాసియు నిత్యరోగి పరసేవకుడున్
 నిరతము బ్రతుకుట కన్నను
 మరణంబే శ్రేయమండ్రు మాన్యులు సుగుణా. 74

కం. దినములు వ్యర్థము సేయక
 దినమునకొక నిమిషమైన దేవుని మదిలో
 పనిపడి గొలువని మనుజుడు
 మనుజుండే పశువుగాని మహిలో సుగుణా. 75

కం. దేహభిమాన ముండగ
 మోహంబును విడువగలడె మూర్ఖుండెపుడున్
 సాహసమున నదివిడిచిన
 భాహుటముగానుజెందు పరమును సుగుణా. 76.

కం. ధనమును మనసును రెండును
 చేసువుగ నున్నంతవరకు సౌఖ్యము లేదె
 యనుచిత ముచితము నెఱుగని
 మనుజునకవి యేలవిడును మహిలో సుగుణా. 77

కం. ప్రథమమున తత్వచింతయు
 ప్రథితంబగు శాస్త్రచింత పదపడి వెలయున్
 అథమమగు దానచింతయు
 నధమాధమమగును తీర్థయాత్రలు సుగుణా. 78

కం. పరహితుడే యు త్తముడగు
 యిరుదెసలను మధ్యముండు హితుడై యొప్పున్
 శరవై రియె యధముండగు
 నిరుదెసలకు వె రి యెట్టి హీనుడో సుగుణా. 79

కం. కుజనుడు చెప్పియు చేయడు
 సుజనుం డటుచెప్పకుండ సొంపుగజేయున్
 ప్రజలకు నుండెడు గుణముల
 నిజమును గనుగొనుటకిదియె నీతిర సుగుణా. 80

కం. తనకుపకార మొనర్చెడు
 జనునకె కడుకీడుజేయ జేసబోయెడు న
 చెప్పనటికి ఘనమై యొప్పుచు
 శునకము పదిరెట్లు మేలు జూపును సుగుణా. 81

కం. దయలేని యాగమేలను
 నయలేకను దానమేల ధర్మంబేలా
 గయలేని రాజ్యమేలను
 దయమాలినబ్రతుకదేల తలపగ సుగుణా. 82

కం. ఎయ్యది ముక్తికి తెరువగు
 • నెయ్యది సుగుణంబులందు హెచ్చును ఘనమై
 ఎయ్యది భక్తికి మొదలగు
 నయ్యదియే నీతియండ్రు నవనిని సుగుణా. 83

కం. పొడచిన తిట్టిన కొట్టిన
పడి యూరకయుండుగాని ప్రాజ్ఞుడు మఱితా
నొడబడడు మారునేయగ
విడువడు ధర్మంబునెపుడు వినరా సుగుణా. 84

కం. చంచలమగు సంసారము
చంచలములు జీవనంబు జవరాండ్రు సుతుల్
చంచలమగు సిరియు ప్రాణము
చంచలనము లేని దొక్కసత్యమే సుగుణా. 85

కం. వేడుచు నెంతగ జెప్పి
వీడడు తనపాడుగుణము వెంగలియెపుడుక
గాడిదకు గండమలచిన
బూడిదలో పొరులునట్టి పోలిక సుగుణా. 86

కం. బాలికుని జేరనిచ్చిన
పాలకునే జెరుపజూచు పాపపుబుద్ధిన్
పాలొసగి యెంతబెంచిన
వ్యాళము తనుగఱనజూచు భంగిని సుగుణా. 87

కం. తెఱవలు జాణతనంబున
నెఱుకను గలవార్తినైన నెరగొందురుమీ
తెరవాటుకాడు తెరువున
తెరువరులను గొట్టనట్టి తెఱగున సుగుణా. 88

కం. నీతిగ శ్రమపడి చేసెను
చేతకు తగునట్టిఫలము చేకురు సుమ్మి
నూతని లోతుగ త్రవ్విన
పాతాళపుగంగ దొరకు భంగిని సుగుణా. 89

కం. కల్లకు కల్లయె బలమగు
పిల్లలకుం నల్లియెపుడు పెద్దు బలంబొ
నల్లికి స్వేదము బలమగు
నెల్లరకును నీతి బలము యెఱుగగ సుగుణా. 90

కం. జూదము నాడిన యెడలను
భేదంబును జెందెదీపు కీనాశుడవై
మేదిని కెల్లను ప్రభువయి
జూదంబున నలుకు చెడడె చొరబడి సుగుణా. 91

కం. సత్యము తప్పకయుండిన
నిశ్యము కడుమేలుగలుగు నిజముగ నీకున్
సత్యము విడువని కతమున
సత్యహరిశ్చంద్రుడయ్యె జగతిని సుగుణా. 92

కం. మూకున ననలముభంగిని
నాకసమున గాలిభంగి నందఱిలోనన్
దీక్షిని దేవుండుండగ
చేక్షినిలేకునికి జూడ జిత్రము సుగుణా. 93

కం. హరికథలు వినెడువారికి

హరిపూజలు చేయువారి కనవరతంబున్

హాశినే నమ్మినవారికి

హరియే సమకూర్పునెపుడు నఖిలము సుగుణా. 94

కం. కనుమూసి యరసి జూచిన

గనవచ్చున్ముజగతిలోని కల్ల నిజంబుల్

కనుదెరచి దీసి నిజమును

ఘనుడైనను గానలేడు గదరా సుగుణా. 95

కం. భక్తిని నేవించినయెడ

ముక్తిని చా జెందగలడు మూర్ఖుడైనన్

శక్తికి జాలని పుడుతయె

భక్తిని నేవించి బొందె పరమని సుగుణా. 96

కం. వెలయును జంద్రుడు రాత్రిని

వెలయును సూర్యుండు పగలు విశ్వములోనన్

వెలయు సుపుత్రుడు కులమున

వెలయును ధర్మంబు నెల్లవేళల సుగుణా. 97

కం. అరయగ లుబ్ధుం డెపుడును

సిరి యుండియు సుఖము తాను జెందడు సుమీర్

తఱచుగ చేనికె గట్టెడు

వెఱబొమ్మను బోలునట్టి విధమున సుగుణా. 98

కం. ఎనుబదినాలుగులక్షల

జననంబులు దాటియుండి చయ్యన నిపుడీ

మనుజుండై జన్మించియు

వినియోగము లేనివాడు నృధరా సుగుణా.

99

కం. బుద్ధికి మననే విషమగు

బద్ధకునకు భోజనంబు బహు విషమంబౌ

వృద్ధునకు తరుణి విషమగు

నిద్రనందతికి విషమౌ ఋణమగు సుగుణా.

100

కం. పొరపాటనునది నిజేముగ

పొరపాటున వచ్చుచుండు బుధునకు నైనన్

పొరపాటెన్నుట కన్నను

పొరపాటికలేదు మనకు పుడమిని సుగుణా.

101

కం. తప్పేలు గనబడుచున్నను

యెప్పులనే సంగ్రహించు నొప్పుగ బుధుడున్

నెప్పున నీరును విడుచుచు

తెప్పున పాల్పొగుహంస తెఱగున సుగుణా.

102

కం. ఆకెళ్ల వంశమందున

ప్రాకటముగ జననమంది పద్యశతంబున్

జేసిన వేంకటేశాస్త్రియె

శ్రీకాంతుని కరుణవలన జేసెను సుగుణా.

103

కం. వీ పై న సుగుణశతకము

నే పామురుడైన విన్న నేర్పడి చదువన్

గోపాలపురాధీశుడు

గోపాలకృష్ణు డిచ్చు కోర్కెలు సుగుణా. 104

కం. మంగళమగు భూపతులకు

మంగళమగు సతులకెఱుఁడు మాన్యులకెల్లన్

మంగళమగు గోసమితికి

మంగళమగు రామచంద్ర మహిమను సుగుణా. 105

—సంపూర్ణము—

ఇంగ్లీషు లేదీలకు వారములను కనుగొనుట.

ఇంగ్లీషు సం॥రములలో సేసం॥రములలో నైనను ఏ నె
లలోనైనను ఏ తారీఖునకైనను ఆనాటివారమును సులభముగా
తెలిసికొనవచ్చును.

కం. శతవర్ష మాస ధృవముల
ప్రతి తేదియు గలుపుచుండి పర్యతసంఖ్యన్
ప్రతివారును విభజించిన
ప్రతి శేషము వారమగును వారపువరుసన్.

అనగా శతధృవము, వర్ష ధృవము, మాసధృవము,
ఇవిమూడును కలిపి ఆ మొత్తములో మీరుకోరిన ఇంగ్లీషు తా
రీఖును కలిపి యా మొత్తమును 7 చేత భాగించినయెడల కొం
త శేషము వచ్చును. ఆ శేషసంఖ్యను ఆదివారము మొదలుగా
లెక్కించినయెడల సరిగా మీరుకోరిన వారము వచ్చును. శేష
మురానియెడల శనివారము అని తెలుసుకొనవలెను.

శ త ధ్రు వ ము .

1800 సం॥ మొదలుకొని 1899 సం॥రం ఆఖరువరకు
4 శతధ్రువమగును.

1900 సం॥రం మొదలుకొని 1999 సం॥రం, ఆఖరువరకు
2 శతధ్రువమగును.

• • • వ ర్ష ధ్రు వ ము .

కం. నాలుగుచేతను నబ్దము
పాలుంగొన వచ్చు న వివిభక్తముదానిన్
మేలున గలుపుచు యేడున
పాలుంగొన మిగులునదియె వర్షధ్రువమా.

ఏసం॥ రమునకు వర్షధ్రువము గనుగొనవలెనో దానిని 4 చేత భాగించి ఆవిభక్తమును ఆసం॥రసంఖ్యలో నే కలిపి ఆమొత్తమును 7 చేత భాగించగా మిగిలినశేషము వర్షధ్రువమగును.

వ రధ్రువమున కుదాహరణము. 31, 32, సం॥రములకు వ్రాయుచున్నాము.

31ని 4 చేత భాగించగా 7 విభక్తమువచ్చును ఈవిభక్తమగు 7ను 31లో కలపగా 38 అయ్యెను. దీనిని 7చేత భాగించగా శేషము 3 వచ్చినది యిదియే వర్షధ్రువము. 32ను 4చేత భాగించగా 8 విభక్తమువచ్చును. ఈవిభక్తమగు 8ని 32లో కలపగా 40 అయ్యెను. దీనిని 7చేత భాగించగా శేషము 6 వచ్చినది యిదియే వర్షధ్రువము. అనగా 31వసం॥రమునకు 3ను 32వసం॥రమునకు 6ను వర్షధ్రువములగును అని మనకు తెలియుచున్నది

మా స ధ్రు వ ము .

కం. ఆమును రెండును రెండును

సారసముగ నైదు నేను జనునట మూడున్

జేరువనైదును నొకటియు

ఆరయ నాల్గారు రెండు నటుపై నాల్గున్.

జనవరి	6	జూలై	5
ఫిబ్రవరి	2	ఆగష్టు	1
మార్చి	2	సెప్టెంబరు	4
ఏప్రిల్	5	అక్టోబరు	6
మే	7	నవంబరు	2
జూన్	3	డిసెంబరు	

ఈపై న ఉదాహరించినప్రకారం ప్రతినెలకు మాసధ్రు
వములు కలుపుకొనవలెను. గాని,

లీపు సం॥రమున ఫిబ్రవరునెలకు 1టియు జనవరినెలకు
రీసు మాసధ్రువములగును. అనగా లీపుసం॥రములలో జనవరి
ఫిబ్రవరునెలలకు పై మాసధ్రువములలో 1సంఖ్య తగ్గును.

1 ఉ దా హ రణ ము .

1931 సం॥ డిశంబరు 30 తారీఖున వారమును గనుగొందము.

1900 సం॥రమునకు శతధ్రువము 2

31 వ సం॥రమునకు వర్షధ్రువము 3

డిశంబరునెలకు మాసధ్రువము 4

డిశంబరునెలలో కోరిన తారీఖు 30

మొత్తము 39

యీమొత్తపు సంఖ్యయగు 39ని 7 చేత భాగింపగా
4 శేషమువచ్చినది. యీ 4 ను ఆదివారములగాయుతు వరు
నగా లెక్కింపగా బుధవారమయినది.

అనగా 1931 డిశంబరు 30 తారీఖున యేవారమయి
నదో మీమీ పంచాంగములను జైరీని చూచుకొనుడు.

2 ఉ దా హ రణ ము .

1932 ఫిబ్రవరినెల 18 వ తారీఖున వారమునుగనుగొందము.

• 1900 సం॥రమునకు శతధ్రువము 2

• 32 సం॥రమునకు వర్షధ్రువము 5

ఫిబ్రవరునెలకు మాసధ్రువము 2

ఫిబ్రవరునెలలో కావలసిన తారీఖు 18

మొత్తము 27

యీ మొత్తపు సంఖ్యయగు 27 ను 7 చేత భాగించగా శేషము 6 వచ్చినది. అనగా అదివారములగాయతు లెక్కించగా శుక్రవారము వచ్చినది. ఇది సరికాదు. పైన వ్రాసిన పద్ధతిప్రకారము లీపు సం॥రములలో జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలకు 1 తగ్గును గనుక 1932 వ సం॥రము లీపు సం॥రము గనుక యీ సం॥రములో ఫిబ్రవరి నెలకు 2 కు బదులుగా మాసధ్రువము 1 టి వేయవలెను. అట్లువేసి కలిపిన యెడల పై మొత్తము సంఖ్య 26 అగును. దానిని 7 చేత భాగించగా శేషము 5 వచ్చినది ఈసారి సరిగా గురువారము వచ్చినది. గనుక లీపు సం॥రములలో జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలకు మాత్రము మాసధ్రువమును సరి చూచుకొనవలెను.

లీపుసం॥ర మనగా యేసం॥రము నయినను 4 చేత భాగించగా శేషమురానియెడల అది లీపుసం॥రమనబడును. అనగా నాలుగుసంవత్సరముల కొకపర్యాయము లీపుసం॥రం వచ్చును తెలుసుకొనవలెను.

3 వ ఉదాహరణము

1932 ఏప్రిల్ 7 వ తారీఖున వారమును గనుగొందము.

1900 లకు శతధ్రువము 2

32 కు వర్షధ్రువము 5

ఏప్రిల్ నెలకు మాసధ్రువము 5

యీ నెలలో కోరిన తారీఖు 7

మొ తము 19

యీ మొత్తపు సంఖ్యయగు 19 ని 7 చేత భాగించగా 5 శేషము వచ్చినది అనగా గురువారముని గ్రహించవలెను. యీ ప్రకారము అన్ని సం॥రములకును తిథులను నక్షత్రములను గూడ గనుగొనవచ్చును.

తిథి గనుగొను పద్ధతి

ఇంగ్లీషు సం॥రములో 1 కలిపి దానిని 19 చేత భాగించుము. మిగిలిన శేషమునుండి 1 తీసివేసి దానిని 11 చేత గుణించుము. ఆ మొత్తములో యీదిగువ కనబరచిన ప్రకారం మాసద్రువమును ఆ నెలయొక్క తారీఖును కలిపి దానిని 30 చేత భాగించుము. శేషమును శుద్ధపాడ్యము మొదలుకొని లెక్కించగా తిథి సరిగా వచ్చును. ఈ పద్ధతి 1800 సం॥రము లగాయకు 1900 సం॥రము ఆఖరు వరకు సరిపోవును. 1901 సం॥రము మొదలుకొని పయిన వచ్చిన శేషములో 1 తీసివేయవలెను.

లీపు సం॥రములలో మార్చి నెల మొదలుకొని డిశంబరు నెల ఆఖరు వరకు మాసద్రువములలో ప్రతి నెలకు 1 టి తగ్గి పోవును.

1వ ఉదాహరణము.

• 1932 ఏప్రిల్ 18వ తారీఖున తిథిని గనుగొనము.
• 1932 నకు 1టి కలుపగా 1933 అగును.

దీనిని 19చేత భాగించగా శేషము 14 వచ్చును. దీనిలో 1 తీసివేయగా 13వచ్చును. దీనిని 11చేత గుణించగా

143 అగును. దీనిలో పిబ్రవరి నెలకు మాసధ్రువము 2ను ఇంగ్లీషు తారీఖు 18 యును, చేర్చగా, 163 అగును. దీనిని 30చేత భాగించగా, శేషము 13 వచ్చును. దీనిలో 1 తీసివేయగా 12 వచ్చినది. అనగా ద్వారశి తిథిఅయినది.

మా స ధ్రు వ ము లు .

కం. విను సున్న రెండు నొకటియు

ననువున మరిమూడు మూడు నైదును నైదున్

వెనుకను నేడును నెనిమిది

పనిగొనగా తొమ్మిదరయ పది పదకొండున్.

జనవరి	0	జూలై	5
ఫిబ్రవరి	2	అగష్టు	7
మార్చి	1	సెప్టెంబరు	8
ఏప్రిల్	3	అక్టోబరు	9
మే	3	నవంబరు	10
జూన్	5	డిసెంబరు	16

ఇంగ్లీషు తారీఖు రాత్రి 12 గంటలు మొదలుకొని ప్రారంభించును గనుక దానిననుసరించి తిథిచూచుకొనవలయును. మిగిలిన నక్షత్రము మొదలగునవి యేరోజునకైనను చూచుకొనువిధము మాజ్యోతిషగ్రంథములయందు గనుగొనవలెను.

(శ్రీ) రస్తు

సాము ద్రిక ద ర్పణము

మొ న టి బా గ ము

1 ఆయుర్విషయము

- 1 ఎవనికి పూర్ణాయుర్దాయము పట్టును ?
- 2 ,, మధ్యాయుర్దాయము పట్టును ?
- 3 ,, అల్పాయుర్దాయము పట్టును ?
- 4 ,, బాలారిష్టము పట్టును ?
- 5 ,, బాలారిష్టము తప్పిపోవును ?

2 యోగవిషయము

- 6 ఎవడు మిక్కిలి అశుభవంతుడు ?
- 7 ,, ముద్రాధికారముగలవాడు ?
- 8 ,, గొప్పబిరుదాంకితముగలవాడు ?
- 9 ,, జమీందారు
- 10 ,, మహారాజు
- 11 ,, విశేషధనవంతుడు
- 12 ,, స్వల్పధనవంతుడు
- 13 ,, గొప్పభూజాతకుడు
- 14 ,, స్వల్పభూజాతకుడు

- 15 ,, స్వార్జితధనముగలవాడు
 16 ,, పితృర్జితధనముగలవాడు
 17 ఎవనికి వారసత్వపు ఆస్తి కలియును
 18 ,, కళత్రమువల్ల ఆస్తి కలియును
 19 ,, మాతామహర్జితము కలియును
 20 ,, సోదరులవల్ల ఆస్తి కలియును
 21 ,, తనకు సంబంధములేని చరాస్తి కలియును
 22 ,, లాటరీవలన ధనము లభించును
 23 ,, నిక్షేపము(పాశు) దొరకును
 24 ,, సత్తతనల్ల ఆస్తి కలియును
 25 ,, జూదమువల్ల ధనలాభము
 26 ,, వాణిజ్యమువల్ల ఆస్తి కలియును
 27 ,, వర్తకమువలన ధనలాభము కలుగును
 28 ,, వ్యవసాయమువలన ధనలాభము
 29 ,, ఉద్యోగమువలన ధనలాభము
 30 ,, యితరవృత్తివలన ధనలాభము

3 కళత్రవిషయము

- 31 ఎవనికి ఏకకళత్రము
 32 ,, ద్వికళత్రము పట్టును
 33 ,, 3, 4 కళత్రములు పట్టును
 34 ,, కళత్రము ముందుగా పోవును
 35 ,, రోగకళత్రము లభించును

- 36 ,, భార్యతో విరోధము గలుగును
 37 ఎవడు భార్యను విడచిపెట్టును
 38 ,, భార్యతో యిష్టముగా నుండును
 39 ,, భార్యకు లొంగియుండును
 40 ఎవనికి తెలివైన భార్య లభించును
 41 ,, పతివ్రత లభించును
 42 ,, దుర్మార్గురాలు లభించును
 43 ఎవడు జారుడగును
 44 ,, బ్రహ్మచారి యగును

4 సంతానవిషయము

- 45 ఎవనికి విశేష సంతానముండును
 46 ,, స్వల్పసంతాన ముండును
 47 ,, సంతాననష్టము గలుగును
 48 ,, సంతాన ముండదు
 49 ఎవడు పెంచుకొనును
 50 ,, దత్తుడగును

5 వ్యయము, ఖర్చు

- 51 ఎవనికి వ్యాజ్యములవలన ఖర్చుయగును
 52 ,, వ్యభిచారమువలన ఖర్చుయగును
 53 ,, సర్తకమువలన నష్టముగలుగును
 54 ,, వ్యవసాయమువలన నష్టముగలుగును
 55 ,, జూదమువలన నష్టముగలుగును
 56 ,, త్రాగుడువలన నష్టముగలుగును

- 57 ఎవడు గొప్పకొరకు దూబామొదలగు ఖర్చుచేయును
 58 „ ఋణముక్రింద భూమి ఖర్చుపెట్టును
 59 ఎవనికి ఋణము చాలావుండును
 60 ఎవడు ఋణవిముక్తుడగును
 61 „ రోగశరీరముగలవాడు
 62 „ నిరోగియగును
 63 „ సన్మార్గుడు
 64 „ దుర్మార్గుడు
 65 „ గొప్పదాతయగును
 66 „ పండితుడగును
 67 „ భక్తుడగును
 68 „ మూర్ఖుడగును
 69 „ దర్శిదుడు
 70 „ దివాలాతీయును
 71 „ కష్టజీవి
 72 „ సుఖజీవియగును

ఈ గ్రంథము అనేక సాముద్రికగ్రంథములు పరిశీలించి
 సర్వజనులకు దెలియునటుల వచనపూర్వకముగా ప్రతిప్రశ్నకు
 సరియైన కారణములు వ్రాయుచు ఆయా ప్రశ్నలకు తగిన
 రేఖలను గొనబరచెడు అరచేతి పటములనుగూడ చక్కగా
 వ్రాయబడినది. యిట్టి గ్రంథము తెలుగుభాషతో యిదివరకు
 అచ్చుపడలేదు. ఇది వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-5-0 అగును.

గ్రంథకర్త
 ఆకళ్ల వేంకటశాస్త్రి

కృష్ణ దండ కము .

శ్రీ దేవకీ దేవిబాలా, మహాశీలబాలా, సదానంద
 లోలా, యశశ్రీవిశాలా, విపద్ధోరపాపాటవహిని కీలా, కుచే
 లాంబరీపాది సంభక్త చిత్తాలవాలా, సదారుక్మిణీ సత్యభా
 మాది సీమంతినీ చిత్తలోలా, దయాపుణ్యశాలా, హరిద్రాభ
 చేలా, నువనూర్భవర్ణోకపాలా, భవత్పాద పంకేరుహధ్యాన
 సంభక్త సంత్రాణశీలా, కృపాలా, సురారాతిగర్వాచలో
 న్మూల, గోపాలప్రసాద, శ్రీవేణుగోపాలబాలా, చతుర్భుజ
 యుక్తుండవై, నీరదశ్యామవర్ణుండవై, వీత కాశేయవాసుండవై
 కోటికందర్పతుల్య ప్రభాదివ్యదేహుండవై, కాస్తుభాలంక్రి
 యాయుక్తకంఠుండవై, రుక్మిణీచారు శ్రీవత్సనత్నుండవై, దివ్య
 రాశిశశాంకాంచితాస్యుండవై, వజ్రవైడూర్య మాణిక్య
 భాస్వత్కిరీటుండవై, భూరికామోదకీశంఖ చక్రాబ్జహస్తుం
 డవై, స్వర్ణవర్ణోపమాన ప్రభాకుండలీయుక్తకర్ణుండవై, పద్మ
 పత్రా యతాత్నుండవై, మంజురాజీవనాభుండవై, గంధ
 వాహతన శ్రేష్ఠతల్పుండవై, గంధవాహ శనభ్యంస
 యానుండవై, యన్న నీదివ్యరూపంబు నాయొక్క శక్తిన్ని
 యోగించి, మిమ్మిట్లువర్ణించి, మీకై నమస్కారముల్
 కోటి యర్పింతునేగాని పూర్ణంబుగా మిమ్మువర్ణింప పూజిం
 ప, ధ్యానింప, వీక్షింప, సేవింప, కాంక్షింప, నేనెంత

వాడన్ హృషీకేశ యీశా, రమాధీశ, పూర్వంబు నన్నీవు
మత్స్యవతారంబునన్వేధ నిద్రింపగా, వేదముల్ గొన్న
యాసోమకు న్నొత్తవే, యెత్తవే మంధరాద్రిన్ పయోరాశి
జిల్కంగ కూర్మావతారంబునం, గోరపండ్లన్ వరాహోవతారం
బునం దాహిరణ్యాక్షునిం ద్రుంపవే, వానియన్నన్నసింహోవ
తారంబున న్వానివక్షుంబు వేవ్రక్కతానట్లుగాజేల్చి చెండా
డవే, నీవు ఖర్వావతారంబున న్నూకుపాదంబులేభూమి
యిమ్మంచు వైరోచనున్వేడి బ్రహ్మాండమున్నిండగా, దేహ
మున్పెంచి, యావజ్జీసామ్రాజ్యమున్ వానియాధీనముం
జేయవే, దీర్ఘకోపంబుచేతం గుతారంబుచేపట్టి రాముండవై
నీవు ముయ్యేడుమారుల్గరాధీశవంశంబు నిర్మూలముంజేయవే,
నాడు కౌసల్యగర్భంబునంబుట్టి శ్రీరామచంద్రుండవై కాం
తతో దండకారణ్యమేతేర గూఢంబుగాబాసకిం బంక్తికం
తుండు గొంపోవగా నాంజనేయాది శాఖామృగానేక సాహ
యముంగల్గి యాపాపశీలున్విదాంపవే, పిమ్మటం గామపా
లుండవై చారుశీరంబుచేబట్టి యాహస్తిరావట్టణంబు న్నహా
సూర్యజాహ్లాదినిం ద్రోయగా బూసవే, వేగబుద్ధావతారం
బున న్నివెయశ్వత్థవృక్షంబులోనం బ్రవేశించి, యాబాక్షున
స్త్రీల మర్మంబులం దేటతెల్లంబుగాజేసి యాస్త్రీలనోముల్
పృథానేయవే, ముందు నీవీప్రపంచంబునందున్న దుర్మార్గు
లంబట్టి సాధింప సత్కల్పిరూపంబుతో నుద్భవంబొందగా
బూసవే, నీరదశ్యామ లోకాభిరామాపరంధామ యీమర్త్య

జన్మంబుకంటె నివ్వేశేమంబుగా బాపనంబు క్తమైనట్టి కీటాది
 జన్మంబులం దెన్నిటం దొల్లిటంబుట్టి, యేయేమహాబాధలం
 బొంది నేనుంటినో, గాని, నాపూర్వపుణ్యంబునం గ్రమ్మర
 న్నేటి కీమర్త్యజన్మంబునం బుట్టియున్ బుద్ధిలేకుండ, మీ
 యొక్క మాయావ్రపంచంబునందున్న యీపాడు సంసారమే
 నమ్మి, పట్నీసుతభాతృపిత్రాదులందుండు మోహంబునంజేసి,
 కామాది షట్పత్రునందోహబంధుండనై, యింద్రియంబు
 ల్లయింపంగ సామర్థ్యమున్ లేక, యాశాపిశాచంబు బాధిం
 పగా, నేటికే ఘోరపాపంబులం బెక్కులంజేసితిం, గృష్ణ
 కృష్ణా, మహాపాపినైనట్టి నన్నింక నాయంతమం దంతకుం
 డెంతబాధించి, యేయేమహానీచజన్మంబులం ద్రోయునో,
 వాసుదేవా మహాదేవ నన్ గాన నీవేకదా దిక్కు, నాపూర్వ
 పుణ్యంబున న్నీదుకారుణ్యమూలంబున న్నిన్ని కన్నాదు
 చిత్తంబునందున్, హరేబాలకృష్ణా, హరేముద్దుకృష్ణా, హరే
 రామకృష్ణా, హరేకృష్ణ కృష్ణాయటంచు న్నదాయంకధ్యానిం
 పగా నేటికీబుద్ధి నాకుదభవించెం గనీసంబుగా గాన, నారా
 యణా, భక్తసంత్రాణపారాయణా, యట్టి నాబుద్ధి ముందైన
 యీపాడుసంసారతాపత్రయంబందు బోనీక, నాయొక్క
 జన్మావసానంబుపర్యంతము న్నీపదాంభో-ముగ్ధంబునందే,
 నదానిల్చియుండంగ గాపాడి రక్షింపవే, యట్లు రక్షించుచు
 న్ముందికన్నాకు జన్మంబులేకుండ, యీమర్త్యజన్మావసానం
 బునందే భవత్పాదకంజాత సామీప్యమున్ జేర్పవే, యట్లు

యీమర్త్యజన్మాంతమందైన తొల్లింటి నాపుణ్యలోపంబుచే
మిమ్ముజేరంగ నర్హుండగాకుండిన నేనుముందింక, నేజన్మ
ముం బొందిన నీవు నాపై గృహంజూపి, యాజన్మమందె
భవత్పాదపంకేరుహధ్యానపారీణిగా మాత్రముంజేసి కాపాడి
రక్షింపవే, యట్లు రక్షించి నీకై సమర్పించియున్నట్టి యీ
దండకం బెన్నరేరోజు సస్పృక్తితో వ్రాతురో, విందురో
కందురో చింతనంజేతురో వారలంగూడ నీదివ్యపాదాబ
సాన్నిధ్యముం జేర్పవే, వేగ గోపాలప్రసాదామవాస్తవ్య
శ్రీ వేంకటజ్యోతిషజ్ఞ ప్రహేళా, యశశ్శ్రీవిశేషా, వసిష్ఠాప
గాతీరవాసా, సితాంభోజనేత్రా, లసద్దివ్యగాత్రా, మునిస్తోత్ర
పాత్రా, నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమః.

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయం

అత్యద్భుత జాతక ఫలములు.

1. మీజాతకచక్రముయొక్క నకలుగాని, 2. పుట్టిన తేది తిథి వారము జననకాలఘడియలు లేక ఘంటలుగాని, రెండింటిలో నేవియో యొకటి మాకు పంపినయెడల—

1. జాతకుని రూపము, 2. స్వభావము, 3. శరీరదారు ధ్యము, 4. ధనసంపాదన, 5. సోదరసోదరీ వృద్ధి, 6. మాతృ సౌఖ్యము, 7. విద్య, 8. భూమి, 9. వాహనము, 10. సంతానము, 11. శత్రువులు, 12. రోగము, 13 ఋణము, 14. కళ శ్రమ, 15. కళశ్రమయొక్క ఆయుర్దాయము, 16. భార్య భర్తల అన్యోన్యము, 17. ద్వికళశ్రమయోగము, 18. జాతకుని ఆయుర్దాయము, 19. పితృసౌఖ్యము, 20. భాగ్యము, 21. ఉద్యోగము, జీవనము, 22. లాభము. 23. వ్యయము, 24. వర్తమానఫలము, ఈ 24 సంగతులు వ్రాసి 2-4-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. ఇవి నచ్చినయెడల అప్తకవర్గు ముద్రార్థుల వగైరాలు కట్టి ద్వాదశభావములు మహాదశాంతర్దశాఫలములు ప్రమాణశ్లోకములతో ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు పూర్తిగ జాతకము వ్రాయబడును. రు 10-0-0 లు అగును రు 4-0-0 లు ముందు అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. మిగత పొమ్ముకు వి. పి. గా పంపబడును.

జ్యోతిష గ్రంథములు

1 జ్యోతిష ప్రథమబోధిని	0—8—0
2 జాతకమార్తాండము 1 వ భాగం	1—8—0
డిటా 2 వ భాగం	1—8—0
డిటా 3 వ భాగం	1—8—0
3 ఆంధ్రజాతక తత్వసూత్రములు 1 వ భాగం	1—8—0
సెండవ భాగం	1—8—0
4 బృహత్పారాశరసంహిత	0—8—0
5 గర్గసంహిత	0—4—0

జ్యోతిష విద్యా ప్రకాశిక

1 వ భాగం సంజ్ఞాధ్యాయం	1—0—0
2 వ భాగం గణితాధ్యాయం	2—0—0
3 వ భాగం భావఫలధ్యాయం	3—0—0
4 వ భాగం దశాఫలాధ్యాయం	2—0—0

యివియే జ్యోతిషకళాపాఠశాల పుస్తకములు

యివి 7 భాగములు. మా జ్యోతిషకళాపాఠశాలలో జేరి జ్యోతిషము నేర్చుకొను ప్రతిపాఠమునకు పోష్టుద్వారా పంపి జ్యోతిషము నేర్పడము. మాపాఠశాలలో ఎపుడు చేరి నను చేరవచ్చును. నెల 1 కి రు 2—0—0 అగును. యొకను కావలసినయెడల వివరములు వ్రాసి తెలిసికొనుడు. పోష్టు ఖర్చులు కొనువారే భరింపవలెను.

ఆ కె ల్ల వేంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం,

కొత్తపేటపోష్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

